

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van decreet houdende omzetting van Richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie
- Definitieve goedkeuring

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld Fiscaliteit en ISE Fiscaliteit. Deze nota geeft uitvoering aan een Europees engagement, namelijk de omzetting van Richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

a) **Vorige beslissingen**

Op 19 juli jl. heeft de Vlaamse Regering beslist haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan een voorontwerp van decreet houdende omzetting van Richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie (VR 2019 1907 DOC.1043/1, DOC.1043/2 en DOC.1043/3).

De toenmalige Vlaamse minister, bevoegd voor Begroting, Financiën en Energie, werd gelast over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

In uitvoering van deze beslissing werd de Raad van State op 22 juli jl. gevraagd een advies te willen verlenen bij het hiervoor vermelde voorontwerp van decreet.

Het ontwerp van decreet wordt dan ook na verwerking van de opmerkingen van de Raad van State opnieuw aan de Vlaamse Regering voorgelegd voor een definitieve goedkeuring met het oog op het indienen van het aangepaste ontwerp van decreet in het Vlaams Parlement.

b) Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Op 15 april 2019 deelde de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen mee geen advies te verstrekken over het ontwerp van decreet gezien de beperkte sociaaleconomische relevantie.

c) Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) bracht een advies uit op 3 juni 2019, met het nummer 2019/13.

In het advies maakt de VTC een aantal opmerkingen die aanleiding geven tot aanpassingen. Om hieraan tegemoet te komen werd een hoofdstuk 19. Bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens ingevoegd.

Voor een repliek op het advies van de VTC kan verwezen worden naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de tweede principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2019 1907 DOC.1043/1).

d) Advies van de Raad van State

De Raad van State bracht op 29 augustus 2019 een advies uit, met het nummer 66.460/1/V.

In dit advies maakt de Raad van State een aantal opmerkingen. Om hieraan tegemoet te komen werden een aantal wijzigingen aangebracht in het ontwerp van decreet en de memorie van toelichting.

De Raad van State leidt uit de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) af dat er een verplichting is om de toezichthoudende autoriteit te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een wetgevingsmaatregel. Hoewel de Raad van State in randnummers 4.1 t.e.m. 4.4 aangeeft dat er in eenzelfde lidstaat meerdere toezichthoudende autoriteiten opgericht kunnen worden en dat de gemeenschappen en de gewesten een toezichthoudende autoriteit kunnen oprichten in het kader van de naleving van de AVG, leest de Raad van State de AVG zo dat er een verplichting is de toezichthoudende autoriteit te raadplegen en dat dus ook het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit ingewonnen moet worden alvorens het ontwerp doorgang kan vinden. Hierop wordt het volgende gerepliceerd:

- Inmiddels werd bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 *betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer* de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse toezichtcommissie (VTC) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.
- Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens.
- Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval al een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG.

In randnummers 5 en 7.2 stelt de Raad van State dat het aangewezen is om het advies van de VTC

over hoofdstuk 19 'verwerking persoonsgegevens' van het ontwerp in te winnen daar de VTC zich, nog niet over de inhoud van dit hoofdstuk heeft kunnen uitspreken en gezien dit n.a.v. het advies van de VTC ingevoegd werd. Op deze opmerking kan gerepliceerd worden dat het voorontwerp aan een voorafgaande raadpleging van de toezichthoudende entiteit werd voorgelegd, als voorgeschreven in artikel 36, lid 4, van de AVG, gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van die verordening. In haar advies van 3 juni 2019 besluit de VTC dat het voorontwerp voldoende waarborgen zou bieden wat de bescherming van persoonsgegevens betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd: rechtsgrond, essentiële elementen van gegevensverwerking, transparantiemaatregelen, aangeven of artikel 3.13.1.1.5. VCF van toepassing is en anonimiseren van de te publiceren eindbesluiten. Deze elementen werden in het voorontwerp geïmplementeerd door het, naar aanleiding van het advies, ingevoegde hoofdstuk 19. Er moet dan ook worden vastgesteld dat er een advies is waarbij het ontwerp werd getoetst aan de AVG en dat aldus aan de vormvereiste is voldaan.

In randnummers 6.1 en 6.2 maakt de Raad van State een opmerking met betrekking tot de aanwijzing van de bevoegde autoriteit en de verwerkingsverantwoordelijke. Zoals eerder reeds aan de Raad van State werd bevestigd, kan hierop gerepliceerd worden dat de bevoegde autoriteit, de verwerkingsverantwoordelijke en de nadere bepaling omtrent de verwerkingsverantwoordelijke nog voor een deel nader bepaald zullen worden in een wetgevend intrafederaal samenwerkingsakkoord.

Ingevolge de opmerking in randnummer 6.3 dat de combinatie van artikel 23, §1 met artikel 4, 1° en 8°, van het ontwerp de vraag doet rijzen of het daadwerkelijk de bedoeling is de Vlaamse bevoegde personeelsleden te kwalificeren als verwerkingsverantwoordelijke (overeenkomstig artikel 4, 7) van de AVG), gezien dit het voor belanghebbende moeilijk of zelfs onmogelijk zou kunnen maken te achterhalen tot wie hij zich moet richten, leidt samen met de aanbeveling uit randnummer 8, om de definitie van het begrip "bevoegde autoriteit" te heroverwegen, tot de aanpassing van artikel 4, 1° en 8° van het ontwerp. Als repliek kan dienstig verwezen worden naar het antwoord van de federale overheid bij het advies dat de Raad van State uitbracht op 6 maart 2019, met nummer 65.344/3: "De Richtlijn laat de praktische organisatie van het onderling overleg over aan de lidstaten, t.t.z. de lidstaten dienen duidelijk te maken welke personen of instanties de bevoegde autoriteit zijn. Er is dus geen vereiste om te werken met een uniek contactpunt. In de Belgische verdragen ter vermijding van dubbele belasting wordt de Belgische bevoegde autoriteit momenteel gedefinieerd als volgt: „(...) betekent de uitdrukking 'bevoegde autoriteit': (...) (ii) in het geval van België, naargelang het geval, de Minister van Financiën van de federale Regering en/of van de Regering van een Gewest en/of van een Gemeenschap, of zijn gemachtigde vertegenwoordiger". Deze definitie werd in 2010 overeengekomen met de gefedereerde entiteiten en wordt sindsdien opgenomen in de door België gesloten dubbelbelastingverdragen. Hiermee werd tegemoet gekomen aan het feit dat sommige bepalingen van een dubbelbelastingverdrag zich uitstrekken tot alle belastingen (inclusief gewestbelastingen en (toekomstige) gemeenschapsbelastingen) en aldus dienen te worden behandeld door de respectieve bevoegde autoriteit. Dezelfde redenering gaat op voor de toepassing van de Richtlijn, t.t.z. dat iedere gefedereerde entiteit die betrokken is bij de Richtlijn een bevoegde autoriteit aanduidt, inzonderheid voor de afhandeling van de geschillen inzake de gedekte gewestbelasting (onroerende voorheffing) indien het gewest instaat voor de dienst ervan. Een centraal aanspreekpunt op federaal niveau is wellicht aangewezen, ook al is er in de praktijk nog nooit een geschil omtrent onroerende voorheffing voorgekomen. Dergelijk centraal contactpunt kan het voorwerp uitmaken van een samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de betrokken gefedereerde entiteiten." De definitie die door de federale overheid wordt aangehaald, heeft als inspiratie gediend voor de aanwijzing van de Vlaamse Regering als bevoegde autoriteit. Vanuit deze optiek werden ook de nodige aanpassingen doorgevoerd in artikel 23, § 4, van het ontwerp.

In randnummers 7.1 en 7.2 maakt de Raad van State een aantal opmerkingen met betrekking tot de opgesomde gegevenscategorieën in artikel 23 van het ontwerp.

- De gegevenscategorie 'informatie over politieke opvattingen of lidmaatschap van een vakvereniging' vermeld in artikel 23, §2, 8° en §5, 6°, werd omwille van het niet voldaan zijn aan de voorwaarden vermeld in artikel 9.2 van de AVG uit het ontwerp geschrapt.

- De Raad van State merkt op dat het allesbehalve vanzelfsprekend is dat bij samenloop van een strafrechtelijke en disciplinaire vervolging een strikte scheiding van de ‘gerechtelijke gegevens’ mogelijk zou zijn. Ingevolge artikel 9 van de richtlijn heeft de Vlaamse Regering de verplichting ten aanzien van de Europese Commissie te waarborgen dat de vooraanstaande onafhankelijke persoon: onafhankelijk, onpartijdig, integer, bekwaam en vrij is van enig belangenconflict dat hij mogelijk heeft.
Met het oog op minimale gegevensverwerking en de voldoening van voormelde verplichting, kan de Vlaamse Regering bij de bevoegde tuchtrechtelijke overheid de bevestiging vragen dat de vooraanstaande onafhankelijke persoon geen schorsing, ontzetting of andere deontologische maatregel opgelopen heeft. De ‘gerechtelijke gegevens van disciplinaire aard’ zijn beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij verwerkt worden. Artikel 23, §5, van het ontwerp en de bijhorende passage in de memorie van toelichting werden in die zin gewijzigd.
- Voor de categorie ‘persoonlijke kenmerken’ en ‘leefgewoonten’ vermeld in respectievelijk artikel 23, §2, 3° en 4° en §5, 2°, van het ontwerp werd de memorie van toelichting aangevuld om tegemoet te komen aan de vraag of het doel van de verwerking van deze gegevens duidelijk genoeg geformuleerd is en de noodzakelijkheid aangetoond of verwoord wordt. Uit deze aanvulling mag duidelijk blijken dat het hier niet gaat om ‘bijzondere categorieën van persoonsgegevens’, waardoor deze gegevens buiten het toepassingsgebied van artikel 9 van de AVG vallen.

In randnummer 7.3 geeft de Raad van State ter overweging mee of het mogelijk is de bewaartermijn als een welbepaalde termijn te vermelden. De bewaartermijn zou dan ook best in het nog te sluiten samenwerkingsakkoord verder uitgewerkt worden om de omzettingen van de verschillende deelstaten en de federale overheid op elkaar af te stemmen en alzo de uniformiteit te waarborgen.

In overeenstemming met de opmerking in randnummer 9 worden de woorden ‘de bevoegde autoriteit’ in artikel 5, §4, van het ontwerp geschrapt.

In randnummer 10 stelt de Raad van State zich de vraag of artikel 5, §6, eerste lid, in overeenstemming is met het artikel 3, lid 5, eerste alinea van de richtlijn waarvan het de omzetting vormt. De Raad sluit zich aan bij stelling dat de meest plausibele interpretatie van de richtlijnnoties leest als betrekking hebben op de bevoegde autoriteit van (elk van) de betrokken lidstaten en adviseert deze verduidelijking op te nemen in de memorie van toelichting, wat dan ook werd gedaan.

In randnummer 11 werd de opmerking gemaakt dat de ontworpen bepaling niet in overeenstemming is met de richtlijn. De zinsnede ‘die een lidstaat benoemd heeft’ werd in artikel 12, §3, van het ontwerp overeenkomstig de richtlijn aangepast naar ‘die zij benoemd heeft’ daar de regeling enkel betrekking kan hebben op personen die door de Vlaamse Regering benoemd werden.

Aan de opmerkingen in de randnummers 12.1 en 12.2 dat duidelijker naar voor gebracht kan worden dat overeenkomstig de richtlijn een nationaal rechtelijke instantie in kader van een specifieke procesvoering aangeduid dient te worden, werd tegemoet gekomen door in artikel 14, §4, tweede lid, duidelijker te vermelden dat deze bevoegdheid toebehoort aan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg.

De materiële vergissingen, vermeld in randnummer 13 en 14 worden rechtgezet in respectievelijk artikel 19, §4, en artikel 20, §3, van het ontwerp.

De opmerking van de Raad van State in randnummer 15 wordt gevolgd. Het woord ‘inkomstenjaar’ werd in artikel 24 van het ontwerp overeenkomstig het advies vervangen door het woord ‘belastingjaar’.

e) Wetgevingsadvies

Voor dit punt kan worden verwezen naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Dit ontwerp van decreet voorziet in de omzetting van richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie. De richtlijn bevat een geharmoniseerd en transparant kader voor de regeling van internationale belastinggeschillen.

Dit decreet is, in navolging van voornoemde richtlijn, vooral gericht op bedrijven en vennootschappen, de belangrijkste belanghebbenden, maar ook op niet-professionele belastingplichtigen die met dubbele belastingen te maken krijgen. Het bouwt voort op het bestaande arbitrageverdrag van de Unie, dat reeds in een verplicht bindend arbitragemechanisme voorziet, en breidt het toepassingsgebied ervan uit. Het voegt tevens doelgerichte handhavingsonderdelen toe om de belangrijkste geconstateerde tekortkomingen op het gebied van de handhaving en de doeltreffendheid van dit mechanisme aan te pakken.

Voor een artikelsgewijze toelichting, kan verwezen worden naar de memorie van toelichting bij het ontwerp.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor dit punt kan worden verwezen naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2019 0504 DOC.0454/1).

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voor dit punt kan worden verwezen naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2019 0504 DOC.0454/1).

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voor dit punt kan worden verwezen naar de Nota aan de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet (VR 2019 0504 DOC.0454/1).

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet houdende omzetting van Richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende

mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie en de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- het (aangepaste) definitief goed te keuren ontwerp van decreet en bijbehorende memorie van toelichting;
- de richtlijn 2017/1852/EU van de Raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie;
- het advies van de Raad van State.